

fattelse i Befolkningen virkede som en stille Magt her i Folketinget og derved hidrog til at svække Folketingets Magt til at overvinde den deciderede Modstand, som Lovforslaget i sidste Samling fandt i det andet Ting. Jeg søgte at bevise dette ved et kort Uddrag af Regeringens Beregninger, hvilket Uddrag i ingen Henseende gjorde Krav paa at være nøjagtigt i Kroner og Øre for hvert Amt og endnu mindre for hver Kommune. Min Hensigt var kun at vise Tendensen i den angivne Retning for derved at faa det Spørgsmaal tilstrækkelig oplyst og klaget, og for saa vidt er denne min Hensigt jo naaet, som den ærede Ordfører jo i Dag for Alvor har taget dette Spørgsmaal op her i Salen. Jeg var fuldstændig klar over, at der vilde fremkomme Indvending mod Forslaget angaaende det forandrede Børneantal. Naar jeg ikke har taget det med i Beregningen, ligger det i, at Oplysninger herom ikke forelaa i Motiverne fra Regeringens Side i Fjor; de Tal, som den ærede Ordfører henlyttede, har han hentet i Fjor Winter privat hos Ministeriet (Ordføreren for Forslagsstillerne: Mej. de vare komne frem i Udvalget). I alle Tilfælde ere de ikke officielt affordrede fra Udvalgets Side, jeg mindes ikke en Gang, at det Spørgsmaal har været fremme i Udvalget (Modsigelse fra Ordføreren for Forslagsstillerne). Ja, jeg lader det nu staa ved sit Værd, jeg tvivler jo ikke paa, at Ministeriets Oplysninger ere korrekte. Men desuden har jeg ikke taget dette Børneantal med af andre Grunde. Der er nemlig andre Faktorer, som ogsaa spille ind her, nemlig Bejlaenen, de thyndt befolkede Egne og de geografiske Forhold. Og endelig har jeg ikke taget dette Hensyn med, fordi jeg samtidig har udeladt andre Udgifter, som Kommunerne ville faa, og mente, at disse to Ting, derved omtrent kunde gaa op mod hinanden. Jeg har for øvrigt ikke noget imod, at vi tage dette Spørgsmaal op fra Grunden af og undersøge det nøjagtigt for hvert Amts Vedkommende, og jeg skal her følge den ærede Ordfører ved netop at tage mit eget Amt, nemlig Viborg Amt, som han nævne. Kun maa jeg først gøre opmærksom paa, at mine Beregninger i Udvalget i Fjor og ogsaa mine Tal her forleden udtrykkelig gik ud fra Kapitelstatsten af 1895, altsaa det sidste Aars Kapitelstatst. Jeg sagde for øvrigt, udtrykkelig, at det kunde jo være et Spørgsmaal, om det var rigtigt saaledes at tage et enkelt Aars Kapitelstatst og lægge den til Grund, men naar vi i 1897 faa en Kapitelstatst af tilsvarende Art som den i 1895, saa vil den blive lagt til Grund for

vores Beregninger. Ja, jeg maa her tilføje angaaende det Spørgsmaal, om Kapitelstatsten vil stige eller ej, at det er et Spørgsmaal, som ikke er let at afgøre; Tendensen er jo stadig væk gaaet nedad, og jeg for mit Vedkommende kan i alt Fald ikke faa Øje paa nogen vedvarende Opgang, selv om en saadan kan indtræde et enkelt Aar. Tager vi nu imidlertid Kapitelstatsten for 1895, saa er den i Gennemsnit lavere end den, som fra Ministerens Side er lagt til Grund for Beregningen for 1886—94; den er for Aug 17,3 pCt. lavere, for Avg 12 pCt. og for Habre 13¼ pCt. lavere. I mine Beregninger forleden Dag havde jeg kun taget 10 pCt.; men hvis man vil gaa nøjagtigt til Værks, vil Gennemsnittet altsaa blive omtrent 14 pCt. lavere. Naar jeg med dette Udgangspunkt tager Viborg Amt og derefter reducerer de Bønningsdele — Jordlodderne o. s. v. — som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne nævne, saa ere vi jo altsaa paa dette Punkt fuldstændig enige. Det er først, naar vi komme til de Tal, som ligge til Grund for Fordelingen af Tilskuddene til Begyndelseslønningerne for de nuværende Embeder og for dem, som skulle oprettes efter Loven, at der bliver Tale om Meningsforskjel. Her ere vi altsaa enige om, at der er 200,750 Kr. til at begynde Fordelingen med for Viborg Amt. Reducere vi saa disse 200,750 Kr. med de 14 pCt., bliver der 172,645 Kr. tilbage, som altsaa er det Beløb, der faktisk er til Stede til Fordelingen. Naar vi saa fortsætte ad den Vej, som den ærede Ordfører gik, og begynde med Kirkesangerlønnen for 150 Kirkesangere i Viborg Amt à 100 Kr., saa bliver det 15,000 Kr.; 150 Kirkebylærere à 50 Kr. er 7,500 Kr. De bestaaende Underlærer- og Lærerindeembeder har jeg noteret op til 25 à 600 Kr. ligesom Regeringen; den ærede Ordfører vil have dem anslaaet til 500 Kr., men det er jo ikke af den Slaags Ting, som spiller stor Rolle; jeg vil imidlertid henlytte det førstnævnte Tal, fordi Regeringen har givet os det. Det bliver altsaa 15,000 Kr. De ny Skoler, som efter det ærede Medlems Forslag skulle oprettes i Viborg Amt, og som han har anslaaet til 27, har jeg kun beregnet til 24 — det er altsaa i den ærede Ordførers FAVOR — idet jeg har overset, at der skulde være 27 i Stedet for 24; men jeg regner nu altsaa med 24 à 600 Kr., hvilket bliver 14,400 Kr. Her er der selvfølgelig ogsaa Tale om, at det mulig kan gaa 100 Kr. ned pr. Embede, men det skal jeg heller ikke her komme ind paa. Saa har jeg ligesom den ærede Ordfører 2 Forskoler à 500 Kr., det bliver